

ת"פ 30972/10/18 - מדינת ישראל נגד אדהם הינדי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 30972-10-18 מדינת ישראל נ' הינדי(עציר)

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אדהם הינדי

הנאשם

באת-כוח המאשימה: עו"ד הדס עמיר (פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי)

בא-כוח הנאשם: עו"ד רמי עותמאן

גזר דין

על-פי הכרעת הדין מיום 14.3.2019, הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון לעסקה בנשק, לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין** או **החוק**).

הטיעונים לעונש נשמעו בדיון מיום 30.4.2019.

הכרעת הדין

2. בדיון שהתקיים ביום 26.12.2018 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, אך טען כי אין להרשיעו לפיהן בעבירה של ניסיון לעסקה בנשק, שבה הואשם, אלא בעבירה של קשירת קשר לפשע (סעיף 499 בחוק העונשין). לנוכח תשובת הנאשם לאישום, הסכימו הצדדים על כך שלא תשמענה עדויות, אך יוגשו מספר ראיות וכן הוסכם על סדר סיכומי טענות הצדדים ואופן הגשתם.

בהתאם להסכמה זו הוגשו הראיות הבאות: הודעת הנאשם מיום 7.10.2018; הודעתו של אימן אבו מיאלה (להלן - **אימן**) מיום 27.9.2018; שתי תמונות של רובה מסוג M-16 שנמצאו במכשיר הטלפון של הנאשם ואשר נשלחו אליו מסאמי טאהה (להלן - **סאמי**).

לאחר הגשת סיכומי הצדדים במתווה שעליו הוסכם, ניתנה ביום 14.3.2019 הכרעת הדין, שעל-פיה התקבלה טענת המאשימה ובהתאם לכך וכאמור, הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון לעסקה בנשק.

עובדות כתב האישום שבהן הודה הנאשם

3. במועד כלשהו קודם ליום 8.9.2018, שוחח הנאשם עם סאמי, תושב השטחים, וזאת כדי לרכוש ממנו נשק. במהלך השיחה אמר סאמי לנאשם כי ברשותו רובה מסוג M-16 (להלן גם - **הנשק**). לשאלת הנאשם באשר למחירו, אמר סאמי שהמחיר הוא 7,000-8,000 ₪ (להלן - **העסקה**). הנאשם הסכים לרכוש את הנשק תמורת הסכום האמור והשניים שוחחו על פרטי העסקה והאופן שתיעשה.

בהמשך לכך וכדי להוציא לפועל את העסקה, ביקש סאמי שהנאשם יסיע אותו לשכם כדי להביא את הנשק. הנאשם אמר לסאמי שישלח אדם אחר כדי להסיעו לשם כך. הנאשם פנה אל אימן וביקש ממנו להסיע את סאמי לשכם כדי שישג עברו את הנשק. אימן הסכים לבקשת הנאשם ולכן הנאשם נתן לסאמי את מספר הטלפון של אימן כדי לתאם את הנסיעה.

ביום 8.9.2018 ובהתאם לסיכום המתואר בין הנאשם, אימן וסאמי, נסע אימן ברכב מירושלים לכיוון ג'בעה בדרך לשכם יחד עם אדם ששמו עמרו כשאן. סמוך לג'בעה אסף אימן את סאמי ואדם נוסף ששמו יוסף, כדי להסיעו לשכם. כל זאת כדי שסאמי ייקח את הנשק ויעבירו אל הנאשם תמורת הסכום שסוכם ביניהם, כמתואר לעיל. בדרכם לשכם, עצרו גורמי הרשות הפלסטינית את נוסעי הרכב ובהם אימן וסאמי.

הראיות לעונש - הרשעות קודמות

4. הנאשם יליד שנת 1985 ולחובתו שתי הרשעות קודמות: ההרשעה האחרונה משנת 2010, בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הוטל עונש מאסר בפועל למשך חודשיים, עונשי מאסר מותנה וצו מבחן למשך שנה; ההרשעה הראשונה משנת 2001 (עת היה כבן 16), בעבירה של הצתת מבנה. על הנאשם הוטל מאסר בפועל למשך 12 חודש ומאסר מותנה.

טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם

עיקרי טענות המאשימה

5. באת-כוח המאשימה עמדה על כך שהערכים המוגנים שנפגעו מהעבירה של עסקה בנשק הם ביטחון הציבור, שלמות הגוף וההגנה על שלטון החוק. כן הוסיפה, שעבירות נשק חמורות ומטעם זה העונש הקבוע בצדן הוא שנות מאסר ממושכות. כן עמדה על הסיכונים הרבים הנשקפים לציבור מעבירות נשק ועל קביעת בית המשפט העליון בדבר הצורך להחמיר בענישתם של עוברי עבירות אלו, וזאת לנוכח זמינותו של נשק חם והעובדה שבכוחו להביא להסלמה באלימות עבריינית פלילית ואידיאולוגית. בעניין זה הפנתה אל פסקי הדין בעניין ע"פ 2251/11 נפאע נ' מדינת ישראל (4.12.2011) ובעניין ע"פ 13223/13 חסן נ' מדינת ישראל (5.6.2013). לפיכך, בהתאם למדיניות הפסיקה ולהנחיית פרקליט המדינה (מאוגוסט 2016), ביקשה המדינה להוסיף ולהחמיר בענישה של עוברי עבירות בנשק.

בעניין הנסיבות הקשורות בעבירה, טענה באת-כוח המאשימה, כי יש לשקול את השיקולים הבאים: התכנון שקדם לעבירה; פניית הנאשם אל גורם המוכר נשק; המשא ומתן שניהל עם המוכר בקשר לעסקה לרכישת רובה סער מסוג M-16, לרבות ההסכמה על המחיר; העובדה שהנאשם שלח אדם אחר כדי שיסיע את סאמי שיביא לו את הנשק.

באשר לנזק הצפוי מהעבירה הוסיפה, כי כפי שנקבע פעמים רבות, לנשק יש פוטנציאל נזק רב, בעיקר בשל כך שלא ניתן לדעת לאן יתגלגל ומה יעשה בו. לטענתה, הנאשם היה מודע למעשיו ואף יכול היה להימנע מהמעשה, אך הוא זה שיזם אותו. אך לצד זה, יש לשקול את העובדה שהעבירה לא הושלמה, כך שבפועל לא הועבר נשק, ולכן יש לקבוע שמידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה בינונית. עם זאת הוסיפה, כי אי השלמת העסקה לא נבעה מחרטת הנאשם אלא מפעילות משטרתית.

6. בעניין מדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה באת-כוח המאשימה אל פסקי הדין הבאים:

(1) ת"פ (מחוזי, מרכז) 39998-08-15 מדינת ישראל נ' קישק (27.10.2016) (כבוד השופט דנה מרשק מרום) (להלן - **עניין קישק**), בעניין הנאשם 2 - שני הנאשמים הורשעו על-פי הודאותיהם. הנאשם 1 הורשע בעבירה של סחר בנשק, שכלל רכישת שני אקדחים חצי אוטומטיים מסוג גלוק ומחסניות. נקבע לגביו מתחם עונש בין 24 ל-48 חודשי מאסר. בהתחשב בהרשעותיו הקודמות, הוטל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס; הנאשם 2 הורשע בעבירה של ניסיון רכישת נשק ונקבע לגביו מתחם עונש בין 10 ל-24 חודשי מאסר. לא היו לו הרשעות קודמות. הוטל עליו עונש של 10 חודשי מאסר ומאסר מותנה.

(2) ת"פ (מחוזי, ירושלים) 20778-11-12 מדינת ישראל נ' סלפית (5.5.2013) (כבוד השופט י' נועם) (להלן - **עניין סלפית**), בעניין הנאשם 4 - הורשע על-פי הודאתו בעבירה של ניסיון לעסקה בנשק, שכלל פניה לנאשם 1 כדי שישג לו נשק שסוגו לא ידוע. לחובת הנאשם הרשעות קודמות, בין השאר בעבירות רכוש ואלימות שבעטין נשא בעונשי מאסר. נקבע מתחם עונש בין 6 ל-24 חודשי מאסר. הוטל עונש של 8 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

(3) ת"פ 24215-06-13 (מחוזי, ירושלים) 24215-06-13 מדינת ישראל נ' דוידאר (17.2.2014) (כבוד השופט י' נועם) (להלן - **עניין דוידאר**), בעניין הנאשם 1 - במסגרת הסדר טיעון הורשעו שני הנאשמים על-פי הודאתם בעבירה של סחר בנשק, שבמסגרתה מכר הנאשם 2 לסוכן משטרה רובה מסוג קארל גוסטב ומחסנית. מלוא התמורה שולמה לנאשם 2 ואילו לנאשם 1 שולם סך 500 ₪. בעניין הנאשם 1 הוסכם במסגרת הסדר הטיעון כי בשל קשיים ראייתיים, מתחם העונש הוא בין 15 ל-25 חודשי מאסר. לחובתו הרשעה קודמת בעבירה של נהיגה ללא רישיון. נקבע כי הגם שהיה פעיל בעסקה, חלקו היה של מתווך. כן נקבע כי מתחם העונש הוא כפי שהוסכם והוטל עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. בעניין הנאשם 2 נקבע, כי לנוכח חלקו בעסקה, מתחם העונש לגביו הוא בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. העונש שהוטל עליו היה 36 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

(4) ע"פ 785/15 פואקה נ' מדינת ישראל (6.12.2015) (כבוד השופטים י' דנציגר, נ' סולברג, ע' ברון) (להלן - **עניין פואקה**) - המערער הורשע במסגרת ארבעה אישומים בעבירות של תיווך בעסקת סמים, שתי עבירות של עסקה

בנשק ועבירה של ניסיון לעסקה בנשק. האישום הראשון עסק בעבירת הסמים, האישום השני בסחר בנשק, שכלל מכירת אקדח ומחסנית תואמת ובאישום השלישי נמכרו תת מקלע ומחסנית. העסקה נושא האישום הרביעי לא הושלמה בשל מעצר המערער. במסגרת עסקאות מכירת הנשק שולמה למערער עמלה בסך 500 ₪ עבור כל מכירה. לכל אחד מהאישומים נקבע מתחם ענישה נפרד. בעניין האישום השני נקבע מתחם עונש בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל והעונש שהוטל היה מאסר למשך 24 חודש. בעניין האישום השלישי נקבע מתחם עונש בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל והעונש שהוטל היה 42 חודש. בעניין האישום הרביעי נקבע מתחם עונש בין 12 עד 30 חודשי מאסר והעונש שהוטל היה 15 חודשי מאסר. כן הוטלו מאסרים על תנאי. הערעור התקבל בחלקו, כך שעונש המאסר בפועל הופחת ל-78 חודש (במקום 84). בנוסף לכך הושתו על המערער מאסר מותנה וקנס.

7. בעניין הפסיקה האמורה טענה באת-כוח המאשימה כלהלן: עניינו של הנאשם 2 בעניין קישק, קל משל הנאשם בעניינו, מאחר ששם דובר בניסיון רכישת נשק ואילו בעניינו מדובר בניסיון עסקה בנשק (נעיר שגם בעניינו מדובר בניסיון לרכוש נשק); לנאשם 4 בעניין סלפית היו תשע הרשעות קודמות, אך נקבע שהיה רק מתווך, בעוד הנאשם הנדון יזם את העסקה והיה פעיל בה; הנאשם 1 בעניין דוידאב היה מתווך ללא הרשעות קודמות; באישום הרביעי שנדון בעניין פואקה, דובר בנאשם צעיר ללא הרשעות קודמות.

לנוכח עמדת הפסיקה כאמור, טענה באת-כוח המאשימה כי מאחר שיש להחמיר בענישה ובשל נסיבות המקרה הנדון, יש לקבוע מתחם עונש בין 24 ל-40 חודשי מאסר.

באשר לנסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות בעבירה טענה באת-כוח המאשימה, כי הנאשם עבר את העבירה בעודו כבן 33 ולחובתו שתי הרשעות קודמות. עם זאת, הוא הודה בעובדות כתב האישום וחסך זמן שיפוטי. בהיעדר תסקיר של שירות המבחן, שאף לא התבקש, אין מקום לשקילת אפיק שיקומי או טיפולי. כן יש לשקול שיקולי הרתעת הנאשם והרתעת הרבים. לנוכח כל השיקולים האמורים, טענה כי יש לקבוע את העונש בחלקו העליון של השליש התחתון של מתחם העונש, כך שיעמוד על כ-30 חודשי מאסר בפועל. כן יש להשית על הנאשם מאסר על תנאי וקנס כספי.

8. בעקבות טענות המאשימה, הערתי שנראה כי מתחם העונש הנטען וכן העונש המבוקש, תואם יותר את רמת הענישה הנהוגה לגבי מי שהורשע בעבירה מושלמת של סחר בנשק ולא בניסיון לעבור עבירה זו. זאת בין השאר, בשם לב לפסק הדין בעניין ע"פ 8045/17 בראנסי נ' מדינת ישראל (16.8.2018) (להלן - עניין בראנסי), שבמסגרתו נדונו מספר ערעורים בעניין עונשם של אחד-עשר נאשמים שהורשעו בעבירות סחר בנשק, לאחר שמכרו נשק לסוכן משטרה. כמחצית הערעורים היו של הנאשמים וכמחציתם של המדינה וכי כל הערעורים נדחו, למעט אחד שבו הוחמר מעט העונש, כך שנראה כי בית המשפט העליון אישר אמות מידה לעניין מתחמי ענישה בעבירות של סחר בנשק.

לנוכח טענה זו (ולאחר הפסקה), השלימה באת-כוח המאשימה את טענותיה והפנתה לפסיקה נוספת. אך דומה כי דווקא אותם פסקי-דין תומכים בכך שמתחם העונש שהתבקש, תואם יותר עסקת נשק ולא ניסיון לעסקה בנשק. זו אפוא, הפסיקה הנוספת שאליה הפנתה באת-כוח המאשימה:

(5) בעניין בראנסי, הפנתה באת-כוח המאשימה לענייניהם של נאשמים 3 ו-19. אך לא ברור כיצד יש בענייניהם כדי ללמד על מתחם העונש בענייננו. אלו הן נסיבותיהם של נאשמים אלו:

נאשם 3 (פסקאות 30-36) - הורשע בעבירות של סחר בנשק, קשירת קשר לסחר בנשק ושתי עבירות של ירי באזור מגורים, בקשר לארבע עסקאות נשק. הנשק שנמכר כלל נשק דמוי M-16, קלשניקוב וקליעים תואמים, שני תתי-מקלע מסוג קרלו, מחסניות תואמות ו-50 קליעים. הנאשם צעיר כבן 22 ואין לו הרשעות קודמות. מתחם העונש לעסקה אחת הועמד על 5-2 שנות מאסר ולשלוש עסקאות הועמד על 4-8 שנות מאסר. ניתן עונש של 5.5 שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס. ערעורו נדחה.

נאשם 19 (שם, פסקאות 46-54) - הורשע בעבירה של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר בנשק בקשר לעסקה אחת, שבמסגרתה נמכרו תת מקלע מסוג קרלו, מחסנית ותחמושת תואמת. הנאשם צירף תיקים נוספים שבמסגרתם הורשע בעבירות סמים ובהחזקת סכין. מאחר שעונש המאסר בפועל (6 שנים) הוטל בשל כל העבירות שבהן הורשע נאשם זה, נראה כי לא ניתן ללמוד מכך לענייננו. עם זאת נעיר, כי מתחם העונש לעסקת הנשק הועמד על 5-2 שנות מאסר.

(6) ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל (19.1.2017) (כבוד השופט ח' מלצר) - המערער הורשע בשני אישומים בעבירות של סחר בנשק וכן בעבירות נוספות בנשק. באישום הראשון, שבמסגרתו מילא תפקיד של מתווך, נמכר אקדח ובאישום השני, שבמסגרתו מילא תפקיד מרכזי בסחר, נמכר רובה ציד מאולתר. מתחם העונש הועמד על 2 עד 5 שנות מאסר לכל אחד משני האישומים. על הנאשם הוטל עונש מאסר בפועל למשך 45 חודש, מאסר מותנה וקנס בסך 18,000 ₪. הערעור נדחה.

(7) ת"פ (מחוזי ירושלים) 34003-04-18 מדינת ישראל נ' עג'אג' (8.10.2018) (כבוד השופט ד' כהן-לקח) (להלן - עניין עג'אג') (בהמלצת בית המשפט ובהסכמת הנאשם, נדחה הערעור שהוגש לבית המשפט העליון (ע"פ 8284/18 מיום 16.1.2019)) - הנאשם הורשע בעבירה של סחר בנשק מסוג אקדח. נקבע שמתחם העונש הוא בין 20 ל-40 חודשי מאסר. על הנאשם, צעיר כבן 25 שלחובתו הרשעה קודמת אחת, הוטל עונש של 22 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. הרכב ששימש לעבירה חולט.

(8) ת"פ (מחוזי ירושלים) 35186-03-18 מדינת ישראל נ' קאסם (24.1.2019) (כבוד השופט ר' פרידמן-פלדמן) (להלן - עניין קאסם) - שני הנאשמים הורשעו בעבירה של עסקה בנשק שבמסגרתה נמכרו אקדח חצי אוטומטי ומחסנית. הסדר הטיעון כלל הסכמה שנאשם 1 היה מתווך. לנאשם 1 היו הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש וסמים. לנוכח מעורבותו הרבה יותר בעסקה ומנגד, ההסכמה ששימש מתווך בלבד, נקבע שמתחם העונש בעניינו הוא בין 22 ל-42 חודשי מאסר בפועל. בעניין הנאשם 2, שהיה המוכר שקיבל את מלוא התמורה, נקבע שמתחם העונש הוא בין 24 ל-48 חודשי מאסר. על כל אחד מהנאשמים הוטל עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. השוני בין הנאשמים היה בסכום הקנס.

עיקרי טענות בא-כוח הנאשם

עמוד 5

9. בא-כוח הנאשם חזר על הטענות שהעלה קודם למתן הכרעת הדין, שלפיהן כתב האישום מבוסס רק על דברי הנאשם בהודעתו. כך שאלמלא מסר את פרטי האירוע, לא היה מוגש נגדו כתב אישום, כשם שלא הוגש כתב אישום נגד האחר שהיה מעורב. לטענתו, יש לתת משקל רב לעובדה שלא דובר במי שנתפס בעת שניסה למכור נשק לסוכן, או במי שהודה בעקבות פעולות חקירה, אלא במי שהודה וסיפר את האמת, בעוד שאלמלא עשה כן, כלל לא היה מואשם. כן חזר וטען, כי לשיטתו, העבירה שעבר הנאשם אינה ניסיון לסחר בנשק, אלא לכל היותר קשירת קשר לסחר בנשק. לעניין זה הוסיף והדגיש, כי מוכר הנשק כלל לא נחקר, כך שגרסתו אינה ידועה. מכל מקום לטענתו, בנסיבות האמורות, יש לתת משקל רב להודאת הנאשם במשטרה ובבית המשפט, באופן שחסך זמן שיפוטי.

10. בעניין הרשעותיו הקודמות של הנאשם טען, כי אין לזקוף אותן לחובתו. שכן, העבירה האחרונה, שעניינה הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נעברה לפני למעלה מאחת-עשרה שנה. כן טען, כי מאחר שהנאשם תושב מחנה הפליטים שועפאט, הנתקל תכופות בשוטרים בעת מעבר במחסום, מדובר בהרשעה זניחה. בעניין ההרשעה הראשונה טען, שזו הרשעה מלפני תשע-עשרה שנה, בעת שהנאשם היה קטין ולפיכך גם להרשעה זו יש לייחס משקל זניח.

11. בעניין נסיבותיו של הנאשם טען בא-כוחו, כי הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים, בני 9, 7 ו-3. מאחר שהוא עצור בכלא רימון בדרום, בני משפחתו מתקשים לבקר אותו. קודם למעצרו, עבד במשך כחמש-עשרה שנה בעסק שלו להפעלת אירועים, הכולל התקנת במות וציוד נלווה, אך מאז מעצרו ובשל היותו נתון במעצר כבר כשמונה חודשים, העסק קרס. כיום הנאשם נתון בחובות כספיים, כך שבפועל, כבר נענש בכך שהעסק שבו השקיע שנים רבות, ירד לטמיון.

12. בעניין רמת הענישה הנוהגת, טען בא-כוח הנאשם, כי דווקא הפסיקה שהגישה המאשימה תומכת בטענתו, שלפיה על העונש להיות לתקופה שאינה עולה על תקופת מעצרו של הנאשם. לטענתו, חרף הפסיקה שהגישה באת-כוח המאשימה, המצביעה על רמת ענישה נמוכה, טענותיה עמדו בניגוד לפסיקה שעליה ביקשה להסתמך. שכן, חרף הענישה המקלה שנקבעה באותה פסיקה העוסקת בנסיבות דומות לאלו הנדונות, באת-כוח המאשימה טענה כי יש להשית על הנאשם עונש התואם עבירה של סחר בנשק ולא עבירה של ניסיון לסחר בנשק.

בעניין קישק, טען, כי דובר בנסיבות חמורות יותר, גם אם שם דובר בניסיון לרכישת נשק. שכן, באותו עניין כבר שולמה התמורה עבור הנשק, אך הנאשם נתפס לפני שהספיקו להעביר אליו את הנשק. זאת בשונה מהנסיבות בעניין הנאשם הנדון, שלפיהן כלל לא שולם דבר ואף לא הספיקו לנסוע להביא את הנשק. בעניין סלפית טען, כי הנסיבות דומות לעניין קישק, מאחר שגם שם כבר שולמה התמורה.

בנוסף לטענותיו של בא-כוח הנאשם בהסתמך על הפסיקה שהגישה המאשימה, הוסיף והפנה לפסקי דין נוספים, שאף אם חלקם עוסקים בעבירה של קשירת קשר לסחר בנשק, לטענתו, הנסיבות שנדונו באותם פסקי דין דומות יותר לעניינו של הנאשם הנדון. אלו הם פסקי הדין שאליהם הפנה:

(1) ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן (19.1.2014) (כבוד השופטת ע' ארבל) - הנאשם הורשע לאחר

שמיעת ראיות בעבירות של רכישה והחזקת נשק, רכישה והחזקת תחמושת, נשיאת נשק והובלתו, נשיאת תחמושת והובלתה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, מעשה פזיזות ורשלנות והסתייעות ברכב לביצוע פשע. עסקת הנשק כללה רכישת רובה מסוג קארל גוסטב, מחסניות וכדורים. בבית המשפט המחוזי נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין עבודות שירות ל-20 חודשי מאסר ועל הנאשם הושתו שישה חודשי מאסר בעבודות שירות. בפסק הדין שניתן בערעור שהגישה המדינה, נקבע שמתחם העונש ההולם הוא בין 12 ל-36 חודשי מאסר וכי העונש שהושת על הנאשם מקל באופן חריג. עם זאת, לנוכח נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ופוטנציאל השיקום שלו, ראה בית המשפט העליון לנכון להותיר את העונש על כנו.

נקדים ונעיר, כי ספק אם ניתן להסתמך על פסק-דין זה, לנוכח היותו חריג מאד. ראו לעניין זה את הערות בית המשפט בעניין רמת הענישה הראויה (פסק-דינה של כבוד השופטת ע' ארבל, בעיקר בפסקה 14 והערותיהם לעניין זה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז וכבוד השופט א' רובינשטיין).

(2) ע"פ 6985/12 אחמד נ' מדינת ישראל (17.3.2013) (כבוד השופט א' רובינשטיין) - הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של קשירת קשר לפשע, שעניינו סחר בנשק, שנעברה בכך שסיכם עם אחר למכור לו אקדח וכן שיבוא אליו לשם רכישת הנשק. לנוכח גילו הצעיר ועברו הנקי, הושת עליו עונש של 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. הערעור נדחה.

(3) ע"פ 8866/11, חאג' נ' מדינת ישראל (22.3.2012) (כבוד השופט נ' סולברג) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירה של קשירת קשר לפשע, שעניינו סחר בנשק. הנאשם נפגש עם סוכן משטרה, סיכם עמו למכור לו רובה מסוג M-16 וכן שוחח עמו על האפשרות שימכור לו כלי נשק נוספים. בהתחשב בכך שהרשעותיו הקודמות של הנאשם לא כללו עבירות נשק ולנוכח מעצר הבית הממושך שבו שהה, הושת עליו עונש של 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

(4) ע"פ 3317/09 פלוני נ' מדינת ישראל (24.11.2009) (כבוד השופט א' א' לוי) (להלן - עניין פלוני) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות של ניסיון לסחר בנשק, שכלל ניסיון למכירת רובה סער מסוג M-16, הובלת נשק ושידול להתפרצות לבניין. הנאשם, צעיר ללא הרשעות קודמות. הושת עליו עונש של מאסר מותנה למשך 10 חודשים, קנס, חתימה על התחייבות להימנע מעבירה, 300 שעות שירות לתועלת הציבור, וצו פיקוח קצין מבחן. הערעור שהיה רק בעניין ההרשעה, נדחה.

(5) ת"פ (מחוזי באר-שבע) 7498-11-14 מדינת ישראל נ' אלצראיעה (30.3.2017) (כבוד השופט אליהו ביתן) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות הבאות: קשירת קשר לפשע, שתי עבירות של נשיאת נשק והובלתו, שתי עבירות של החזקת נשק, גניבה וניסיון לסחר בנשק. הנאשם צעיר כבן 21, ללא הרשעות קודמות. נקבע שמתחם העונש הוא בין 3 ל-6 שנות מאסר. לנוכח נסיבותיו החריגות של הנאשם הושת עליו עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

13. על יסוד הפסיקה שאליה הפנה, טען בא-כוח הנאשם כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם הוא בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל. עוד טען, כי מאחר שכאמור, לטענתו אין לזקוף לחובת הנאשם את הרשעותיו הקודמות, וכן לנוכח שאר נסיבותיו שעליהן עמד, על עונשו להיות ברף התחתון של מתחם העונש. לפיכך טען, כי יש להסתפק במאסר למשך כ-8 חודשים שיחפוף את תקופת מעצרו של הנאשם, מאסר מותנה, שיהיה כדי להתריע אותו מפני חזרה על העבירה וכן קנס.

דברי הנאשם

14. הנאשם ביקש להביע את אמונו בבית המשפט, הוסיף שאין אדם שאינו טועה, אך העיקר הוא הלימוד מטעויות העבר לגבי העתיד. הנאשם ביקש להוסיף שמעולם לא גרם לאיש נזק, מעולם לא פעל נגד אדם אחר וכי הוא אדם שמעדיף את דרך השלום. הנאשם אף הביע צער כן על מעשיו וביקש לשוב אל חיק משפחתו ואל בניו וכן ביקש שתינתן לו הזדמנות להתחיל מחדש את חייו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

W הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו

15. הנאשם הורשע בכך שעבר עבירה של ניסיון לעסקה בנשק בלא רשות על-פי דין לעשייתה, לפי סעיף 144(ב2) בחוק העונשין, שהעונש הקבוע לגביה הוא חמש-עשרה שנות מאסר, בדומה לעונשו של מי שעבר את העבירה המושלמת (סעיף 34ד בחוק העונשין). על-פי עובדות כתב האישום שבהן הודה הנאשם, אי השלמת העבירה לא נבע מחרטה של הנאשם (שאז, על-פי סעיף 28 בחוק העונשין, לא היה נושא באחריות פלילית וממילא היה מופטר מענישה), אלא בשל תפיסתו בידי המשטרה.

16. בפסיקה רבה שנדרשה לעבירה זו עמדו בתי המשפט על כך שהערכים החברתיים הנפגעים מעסקה בנשק בלא רשות על-פי דין לעשייתה, הם שלום הציבור וביטחונו, שמירה על שלמות גופו של אדם ורכושו וכן הצורך להגן מפני פגיעה משמעותית באדם ובציבור בשל שימוש בנשק חם בידי מי שאינו מורשה לכך. בית המשפט העליון חזר פעמים רבות על החומרה הרבה הגלומה בעבירות נשק בכלל ובמיוחד עבירות של סחר בנשק ללא היתר על-פי דין וכן על כך שבעטיין של עבירות אלו עלולות להיגרם פגיעות בנפש וברכוש.

לאחרונה, במסגרת פסק הדין בעניין בראנסי (פסקאות 9-11), חזר בית המשפט העליון על הדברים בהסתמך גם על הפסיקה הרבה הקודמת שנדרשה לחומרה הרבה הנובעת לעבירות הנשק ובעניין הצורך להחמיר בעונשם של עוברי

עבירה זו.

כך בין השאר, נאמר שם (פסקאות 10-11 וראו גם את הפסיקה הנזכרת שם):

"פעילות של סחר בלתי חוקי בנשק אוצרת בחובה פגיעה בערכים חברתיים בעלי חשיבות רבה, בהם שלמות הגוף, חיי אדם ושלווה הציבור וביטחונו. כלי הנשק שנמכרו במסגרת האישומים הם על פי טיבם כאלה שבאמצעותם ניתן בנקל לפגוע בשלמות הגוף ולגדוע חיי אדם. חומרת הנזק הנגרם בעקבות ביצוע עבירות כגון אלו מתעצמת במקרים כבענייננו, שבהם נמכרים כלי נשק בעלי פוטנציאל פגיעה ממשי, שהרי דין סחר ברובה סער, בתת-מקלע או באקדח אמין ואיכותי, אינו כדין סחר באקדח מאולתר ...

החומרה היתרה הכרוכה בעבירות נשק והסיכון הנשקף מביצוען לציבור, מקבלים משנה תוקף בשים לב להיקפיה של התופעה ואופן התפשטותה. כמענה לכך, מסתמנת בפסיקה מגמה עקבית להחמיר את הענישה בגין עבירות אלו, באופן שיהלום את מידת פגיעתן בערכים המוגנים ויקדם את מיגור התופעה (...). משכך, חרף עיקרון הענישה האינדיבידואלית והמשקל שיש ליתן לנסיבותיו האישיות של כל נאשם לגופו, בבואו לגזור את דינו של מי שהורשע בביצוע עבירות חמורות אלו, על בית המשפט לתת בכורה לשיקולי ההרתעה והאינטרס הציבורי (...). כן יודגש, הגם שעסקאות סחר בנשק מערבות מטבע הדברים גורמים שונים שחלקו של כל אחד מהם בעסקה הוא משתנה, יש חשיבות בענישה מוחשית של כל אחת ואחת מהחוליות בשרשרת הסחר. כל אחת מאותן חוליות 'מוחזקת כמי שמודעת לתוצאות האפשריות הקשות העלולות לנבוע מהשימוש שייעשה בנשק לאחר שיגיע אל 'הצרכן הסופי' בקצה השרשרת' (ע"פ 7268/11 גרבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (8.8.2012)). לעניין הצורך בהחמרה בענישה ציינה השופטת (כתוארה אז) א' חיות בפסק הדין בעניין נפאע:

'נוכח מימדיה המדאיגים של תופעת הסחר הבלתי חוקי בנשק, הסכנות הנשקפות ממנה והקלות היחסית שבה ניתן לבצען, אכן הגיעה השעה - בכפוף לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה - להחמיר בעונשי המאסר הנגזרים על נאשמים בעבירות אלו לעומת העונשים הנגזרים כיום" (שם, פסקה 7)'. "

w בחינת מדיניות הענישה הנהוגה

17. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה הנלמדת מפסקי הדין, לרבות אלו שאליהם הפנו הצדדים (כמפורט לעיל), מעלה כי בעבירות של סחר בנשק (סעיף 144(ב2) בחוק העונשין), טווח הענישה רחב ומשתנה בין השאר, בהתאם לסוג הנשק שנסחר, לחלקו של הנאשם בעסקת הנשק ולשאלה אם העסקה הושלמה.

18. בעניין סוג הנשק ניתן לראות שאם מדובר בעסקה לרכישת אקדח או נשק מאולתר, מתחם העונש נמוך יותר. כך למשל, בעניין בראנס, מתחם העונש לגבי עסקה אחת של מכירת אקדח הועמד על טווח שבין 24 ל-48 חודשי

מאסר (עניין בראנסי, הדין בעניין נאשם 6, בפסקאות 55-62 וכן ראו הדין בעניין נאשם 9, פסקאות 37-45). מתחמי ענישה דומים נקבעו לאחרונה במספר מקרים שנדונו בבית משפט זה, שבהם הורשע נאשם בעבירה של סחר באקדח או בנשק מאולתר: עניין קאסם, בעניין הנאשם 2; עניין עג'אג'; ת"פ 50551-03-18 מדינת ישראל נ' עטיה (13.12.2018) (כבוד השופט ר' כרמל), שבו דובר בנאשם שהורשע בעבירה של סחר בנשק מסוג אקדח. נקבע שמתחם העונש הוא בין 15 ל-40 חודשי מאסר. על הנאשם, צעיר כבן 21 ללא הרשעות קודמות, הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

לעומת זאת, לגבי סחר בנשק מסוג תת-מקלע או רובה סער, נקבעו מתחמי ענישה גבוהים יותר. ראו בין השאר, בעניין בראנסי, ששם נקבע כי מתחם העונש לגבי נשק מסוג זה, הוא בין 24 ל-60 חודשי מאסר (הדין בעניין נאשם 3, פסקאות 30-36; הדין בעניין נאשם 19, פסקאות 46-54; הדין בעניין נאשם 8, פסקאות 63-69). מתחם עונש דומה נקבע לאחרונה בבית משפט זה בעניין ת"פ (מחוזי ירושלים) 35608-04-18 מדינת ישראל נ' קורד (28.2.2019) (כבוד השופט ר' כרמל). שם דובר בנאשם שהורשע בשתי עבריות של סחר בנשק, בקשר לשתי עסקאות. באחת נמכר אקדח מסוג סטאר 9 עם מחסנית וכדורים ובשנייה נמכר רובה סער מסוג M-16 עם מחסנית וכדורים. לנאשם אין הרשעות קודמות. נקבע שמתחם העונש הוא בין שנתיים לשש שנות מאסר. העונש שהוטל היה 34 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

19. אבחנה נוספת במתחם הענישה נובעת מחלקו של הנאשם בעסקה. כך למשל, במספר מקרים נקבע שמתחם העונש של מי שתיווך בעסקת נשק, נמוך מזה של המוכר (ראו לעניין זה, בין השאר: עניין דוידאב; ע"פ 2422/14 על ח'דר נ' מדינת ישראל (21.12.2014) (כבוד השופט ס' ג'ובראן); ת"פ (מחוזי ירושלים) 11789-12-16 מדינת ישראל נ' מאזן ג'אבר (31.12.2017) (כבוד השופט ח' מאק-קלמנוביץ).

20. בדומה, כפי שאף הראו זאת הן באת-כוח המאשימה הן בא-כוח הנאשם, אם עסקת הנשק לא הושלמה ובעטיה הורשע הנאשם בניסיון לעסקה בנשק או בקשירת קשר לעשיית עסקה בנשק, מתחם העונש עומד על כמחצית ממתחם העונש שבדרך כלל נקבע לגבי עסקה בנשק. כך בין השאר, עולה מהמקרים הבאים הנזכרים לעיל, שבהם נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת ניסיון לעסקה בנשק: עניין קישק; עניין סלפית; עניין פלובי. כן ראו בעניין ת"פ (מחוזי ירושלים) 67703-11-16 מדינת ישראל נ' מוגרבי (22.11.2017) (כבוד השופט ח' מאק-קלמנוביץ) - נאשם 2 הורשע בשתי עבירות של סחר בנשק, שבמסגרתן נמכר תת מקלע מאולתר. נאשם 3 הורשע בסיוע לעבירה של סחר בנשק וכן בעבירת תעבורה. בעניין העבירה של סחר בנשק נקבע מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר לכל אחת מהעבירות. לעבירת הסיוע בסחר בנשק נקבע שמתחם העונש יהיה מחצית המתחם האמור. בהתאם לכך, עונשו של הנאשם 2 העומד על 28 חודשי מאסר בפועל על כל עבירה, תוך חפיפה חלקית, כך שסך הכול הוטלו 46 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. על נאשם 3 הוטל עונש מאסר למשך 14 חודש בשל עבירת הנשק ומאסר מותנה.

w שקילת הנסיבות הקשורות בעבירה

21. במסגרת שקילת הנסיבות הקשורות במעשה העבירה נשקלו עובדות כתב האישום שבהן הודה הנאשם, שלפיהן הוא היה מי שיזם רכישת רובה סער מסוג M-16 ואף פעל וארגן את הנסיעה אל מקום העסקה לשם השלמתה. מדובר

אפוא, בעבירה שהנזק הנשקף מהשלמתה לחיי אדם ולביטחון המדינה, אילו הושלמה, עשוי היה להיות רב. עוד עולה, כי לכאורה, אלמלא נתפסו בדרכם, לא הייתה מניעה שהעבירה תושלם. עם זאת, נשקלה העובדה שבפועל לא ידוע דבר בעניין הנשק שתכנן הנאשם לרכוש, בכלל זה, לא ברור אם דובר בנשק תקין ואם בפועל היה בידיו לשלם את התמורה.

W קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

22. בהתחשב בערך החברתי שנפגע ממעשה העבירה ובמידת הפגיעה בו, כפי שעמדנו עליהם לעיל, וכן תוך התחשבות במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות שבהן נעברה העבירה, שאף עליהן עמדנו, מתחם העונש ההולם הוא בין 8 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם ושקילת נסיבות שאינן קשורות במעשה העבירה

23. בשלב גזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בעניינו של הנאשם הנדון יש אפוא, לשקול את השיקולים הבאים: ראשית, אמנם לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות, אך כפי שטען בא-כוחו בצדק, ההרשעה האחרונה בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו היא משנת 2010 (לפני כתשע שנים) בעניין עבירה שנעברה בשנת 2008 (לפני כאחת-עשרה שנים) ואילו ההרשעה שקדמה לה, בעבירת הצתה, היא משנת 2001, לפני כשמונה עשרה שנה, עת היה הנאשם קטין. מאז כך נראה, מנהל הנאשם אורח חיים תקין ולכן נראה, כי עונש מאסר ממושך עשוי להשליך לרעה על עתידו ועל סיכוייו לשוב אל משפחתו ואל אורח חייו התקין, כאב למשפחה שהפעיל עסק לפרנסתה. שנית, נשקל המשבר הכלכלי שנגרם למשפחת הנאשם בשל כך שבעקבות מעצרו, העסק שהפעיל קרס והוא נקלע לחובות כספיים; שלישית, לזכות הנאשם יש לזקוף את העובדה שהכיר באחריותו והודה ובכך חסך זמן שיפוטי ניכר. הודאת הנאשם, כפי שטען בא-כוחו, הייתה כבר בשלב חקירתו במטרה ואף לא מן הנמנע שכתענת בא-כוחו, אלמלא הודה, לא היו בידי המאשימה ראיות מספיקות להגשת כתב האישום; רביעית, הנאשם הביע צער כן על כך שעבר את העבירה שבה הורשע, הכיר בטעותו וביקש שיתאפשר לו לשוב אל חיק משפחתו ולשוב ולנהל אורח חיים תקין, כפי שעשה קודם לכן.

24. איזון כל השיקולים האמורים, לרבות עמדת המאשימה וטענותיו של בא-כוח הנאשם וכן הצורך להרתיע את הנאשם ואת כלל הציבור מפני עבירות נשק, ומנגד השיקול המצדיק לאפשר לנאשם לשוב למשפחתו ולהשתקם, מוביל לכך שיש להעמיד את עונש המאסר שיושת הנאשם ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם. זאת לצד מאסר מותנה שישמש גורם מרתיע לנאשם מפני חזרה על עבירת נשק. מאחר שבפועל לא היה היבט כלכלי לעבירה, נראה כי אין מקום להשתת קנס כספי.

גזר הדין - סיכום

25. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך תקופת מעצרו של הנאשם, מיום 14.9.2018 ועד היום. בסך הכול, שמונה חודשי מאסר בפועל.
- ב. מאסר מותנה למשך ארבעה חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת נשק שהיא פשע.
- ג. מאסר מותנה למשך חודשיים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת נשק שהיא עוון.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ח' באייר התשע"ט, 13 במאי 2019, במעמד הנאשם, בא-כוחו ובא-כוח המאשימה כאמור בפרוטוקול מהיום.